

Sporočilo za javnost

Svet agencije za energijo obravnaval in potrdil dopolnitve metodologije za obračun omrežnine

Svet agencije za energijo je na svoji redni seji 29. septembra 2025 obravnaval in sprejel Akt o spremembah in dopolnitvah Akta o metodologiji za obračunavanje omrežnine za elektrooperaterje, ki je bil v javno obravnavo posredovan konec junija 2025. Potrjene dopolnitve v veliki meri sledijo izhodiščnim predlogom agencije, ki so bili predstavljeni javnosti ob začetku javne obravnave. Po preučitvi prejetih pripomb in na podlagi podatkov o presežnih prihodkih družbe ELES se postopna uvedba cenovnega signala višje sezone (časovni blok 1) uveljavi za vse uporabniške skupine - tako gospodinjske kot poslovne, in sicer po modelu 50-70-90.

Agencija je med javno obravnavo prejela pripombe 20 predlagateljev, k posameznim določbam novele akta je bilo podanih skupaj 60 pripomb. Približno tretjina pripomb je bila v celoti ali delno upoštevana. Do nekaterih pripomb se agencija ni mogla opredeliti, ker bodisi ne sodijo v njeno pristojnost ali pa so za morebitno uveljavitev potrebne dodatne zakonske podlage (npr. predlog uvedbe tarife za neizkoriščene zmogljivosti).

Agencija je v javni obravnavi podala predlog postopne uveljavitve cenovnega signala višje sezone zgolj za gospodinjske odjemalce, in sicer po modelu 40-60-80. Po preučitvi vseh prispelih pripomb in predlogov dopolnitev se je agencija odločila, da se enak odstotek znižanja ČB1 uveljavi za celotno višjo sezono (ne samo za koledarsko leto) in za vse uporabniške skupine. Upošteva podatke družbe ELES o presežnih prihodkih iz naslova avkcij za čezmejne prenosne zmogljivosti se bo zato cenovni signal višje sezone uvedel postopno, po modelu 50-70-90 (sicer bi se prihodki elektrooperaterjev znižali pod vzdržno raven). Navedeno pomeni, da bo odjemalcem v obdobju november 2025 – februar 2026 tarifna postavka za časovni blok 1 znižana za 50 %, v naslednji višji sezoni za 30 % ter novembra in decembra 2027 za 10 %.

Ta sprememba bo začela veljati že z letošnjo višjo sezono, pri čemer bo povprečni gospodinjski odjemalec plačal na mesec dobrih 8 evrov manj omrežnine.

»Veseli me, da je svet agencije potrdil predlagane spremembe omrežninske metodologije, saj odgovarjajo na določene pripombe stroke in zainteresirane javnosti iz časa prehoda na nov obračun, obenem pa so spremembe tudi posledica sprememb v samem omrežju. Vse dopolnitve, sprejete od začetka uvedbe reforme, sledijo njenim temeljnim principom in smernicam reforme in tako je tudi v tem primeru. Od tega ne odstopamo. Upošteva načelo enake obravnave vseh uporabniških skupin je bila sprejeta odločitev, da se postopnost uvede za vse odjemne skupine, torej tudi za poslovne odjemalce in je bilo potrebno model iz vidika zagotavljanja zadostnih prihodkov za nemoteno poslovanje elektrooperaterjev nekoliko prilagoditi. Ne glede na to, pa bodo vsi odjemalci plačali manj omrežnine, kot bi jo brez uvedbe tega ukrepa. Verjamem, da bo postopna uvedba cenovnega signala višje sezone pripomogla k lažjemu razumevanju in sprejemanju prenove obračuna omrežnine,« je izpostavila
Duška Godina, direktorica Agencije za energijo.

Ostale pomembnejše sprejete spremembe metodologije sledijo prvotnim predlogom agencije, predstavljenim že v fazi javne obravnave, in se nanašajo na področja:

- določitve časovnih blokov,
- določitve dogovorjene moči,
- sezonskega odjema ter
- obračuna omrežnine za baterijske hranilnike in črpalne hidroelektrarne (ČHE), kot jih na novo določa ZOEE-A.

Na področju **časovnih blokov** je ključno zadnje stanje v omrežju, ki ob upoštevanju večje proizvodnje iz sončnih elektrarn kaže na podaljšanje časovnega bloka srednje obremenitve znotraj delovnika. Ob tem se ohranja sezonsko razlikovanje (višja in nižja sezona) in pet časovnih blokov na letnem nivoju (trije znotraj dneva). Sistem pa se poenostavlja med dela prostimi dnevi, saj bosta takrat le dva časovna bloka. Ker je pri uvajanju sprememb časovnega razlikovanja tarif treba upoštevati regulativno načelo predvidljivosti, se novi časovni bloki uveljavijo s 1. januarjem 2027, s čimer se odjemalcem zagotovi ustrezno prehodno obdobje, elektrooperaterjem pa dovolj časa za pripravo informacijskih sistemov.

S sprejetjem Akta se določa, da se **dogovorjena obračunska moč** za koledarsko leto (t) določi za vsak časovni blok kot povprečje **petih konic** posameznega časovnega bloka v obdobju 12 mesecev, in sicer od oktobra predpreteklega leta (t-2) do vključno septembra preteklega leta (t-1). Nov način določanja dogovorjene obračunske moči se bo začel uporabljati za leto 2026. Elektrooperaterji bodo zato dogovorjene obračunske moči za leto 2026 ponovno določili in uporabnike o tem obvestili z računi za oktober, november in december 2025.

Agencija se je v zadnjem letu dni sestala tudi s predstavniki dejavnosti z **izrazitim sezonskim značajem** (sem sodijo upravljavci namakalnih sistemov, smučišča in podobno). Že pred letošnjim poletjem je skupaj z upravljavci namakalnih sistemov ugotovila, da so višje omrežnine predvsem posledica predimenzioniranih in posledično izjemno slabo izkoriščenih priključkov s preveliko priključno močjo. To ne vpliva zgolj na višino omrežnine, temveč tudi na razpoložljive zmogljivosti omrežja in možnost novih priklopov. Uporabnikom je bilo zato predlagano, naj preverijo ustreznost višine priključne moči, saj lahko z znižanjem le-teh pomembno znižajo svoje stroške.

Dodatne prihranke lahko uporabniki dosežejo s sezonsko prilagoditvijo dogovorjenih obračunskih moči, kar prav tako zniža stroške za omrežnino. S sprejetimi spremembami se tem uporabnikom s priključno močjo nad 43 kW za obdobja, ko so dogovorjeno obračunsko moč znižali na minimalno moč, obračuna omrežnina za moč kot dosežena moč v posameznem časovnem bloku. To velja le v primeru, če uporabnikova dosežena moč v nobenem časovnem bloku ne doseže 3 % priključne moči merilnega mesta in ne več kot 14 kW. Navedeni način obračunavanja omrežnine je omogočen le na podlagi vloge, ki jo mora uporabnik vložiti pri elektrooperaterju najkasneje do 15. januarja, če je v preteklem koledarskem letu izpolnjeval oba pogoja:

a) da je presegel 1000 kWh skupne porabe električne energije v preteklem koledarskem letu in

b) je poraba električne energije v posamezni sezoni preteklega koledarskega leta presegla 75 % skupne porabe preteklega koledarskega leta, s čimer izkazuje sezonsko naravo svojega delovanja.

Potrjena ureditev spodbuja neaktivne sezonske uporabnike k zniževanju priključne moči, kar je ključno z vidika uporabe prostih zmogljivosti omrežja in vpliva tako na nove priključitve v omrežje kot tudi na obseg potrebnih naložb v nadgradnjo omrežij.

Spremembe Zakona o oskrbi z električno energijo (ZOE-E-A) uvajajo izjeme pri plačevanju **omrežnine za črpalne hidroelektrarne in baterijske hranilnike**, priključene na srednje- in visokonapetostno omrežje, kar je prav tako upoštevano v sprejetem Aktu.